

Podpora rodin dětí s autismem – základní sociální dávky a podpory

Péče o děti s autismem bývá pro rodiče velmi náročná. Fyzicky, psychicky a často i finančně. V rámci sociálního systému ČR funguje pomoc v podobě sociálních služeb a sociálních dávek. Základní sociální dávky a podpory si představíme v tomto čísle Infolistu.

Příspěvek na péči

Příspěvek na péči je základní sociální dávkou, která může rodinám pečujícím o dítě s autismem značně pomoci. Tato dávka se poskytuje osobám starším 1 roku, které jsou z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu závislé na pomoci jiné fyzické osoby při zvládnutí základních životních potřeb.

Jak o příspěvek požádám?

Vyplním formulář *Žádost o příspěvek na péči* (v elektronické podobě na stránkách MPSV nebo v tištěné podobě na pobočkách Úřadu práce). Žadatelem je ten, kdo péči přijímá. Pokud jste tedy rodič nezletilého dítěte s autismem, vyplníte jako žadatele vaše dítě, ale žádost podáte vy jako zákonný zástupce. V rámci

žádosti dále uvedete vaše ošetřující lékaře. Vždy je dobré, aby vámi uvedený lékař měl k dispozici veškeré informace o vašem dítěti a lékařské zprávy z odborných vyšetření, které jste s vaším dítětem absolvovali. Společně s touto žádostí je potřeba podat i vyplněný formulář *Oznámení o poskytovateli pomoci*, kde upřesníte, zda je péče o vaše dítě vykonávána poskytovatelem sociálních služeb (např. denní stacionář), asistentem sociální péče nebo vámi jako osobou blízkou. Vyplněnou žádost následně podáte na kontaktním pracovišti Úřadu práce v místě vašeho trvalého bydliště.

Po podání žádosti na Úřad práce je provedeno pracovníkem ÚP sociální šetření, při kterém se zjišťuje schopnost samostatného života osoby v jejím přirozeném prostředí na základě zvládnutí základních životních potřeb. U dětí se posuzuje schopnost mobility, orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby, péče o zdraví a osobní aktivity.

Na základě zjištěných informací se vyhodnotí stupeň závislosti, od kterého se odvíjí i výše příspěvku. Úřad práce následně vydá rozhodnutí o tom, zda se příspěvek na péči přiznává (a v jakém stupni) či nikoliv.

Výše příspěvku na péči pro osoby do 18 let věku činí za kalendářní měsíc:

Stupeň závislosti	Počet nezvládnutých životních potřeb	Výše příspěvku	
I. (lehká závislost)	3	3 300 Kč	
II. (středně těžká závislost)	4 - 5	6 600 Kč	
III. (těžká závislost)	6 - 7	13 900 Kč	9 900 Kč (u osob, které využívají pobytovou sociální službu)
IV. (úplná závislost)	8 - 9	19 200 Kč	13 200 Kč (u osob, které využívají pobytovou sociální službu)

Průkaz OZP

Mezi další možnosti podpory patří Průkaz osoby se zdravotním postižením. Na tento doklad mají nárok osoby starší 1 roku s tělesným, smyslovým, duševním postižením či s autismem. Při podání žádosti se posuzuje schopnost mobility a orientace.

Jak o průkaz požádám?

Vyplníš formulář *Žádost o přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením* (v elektronické podobě na stránkách MPSV nebo v tištěné podobě na pobočkách Úřadu práce) a podáš na kontaktní pracoviště Úřadu práce. Žádost hodnotí posudkový lékař, který si vyžádá lékařské zprávy od ošetřujících lékařů žadatele.

Rozlišujeme tři typy průkazů:

- TP (tělesně postižený) - výhody: vyhrazené místo k sedění ve veřejných dopravních prostředcích a přednost při projednávání osobních záležitostí (např. na úřadech)
- ZTP (zvláště tělesně postižený) - výhody jako u průkazu TP + bezplatná doprava spoji MHD a sleva na jízdném ve vlacích a autobusech
- ZTP/P (zvláště tělesně postižený s průvodcem) - výhody stejné jako u ZTP + bezplatná doprava se vztahuje i na průvodce, příp. vodícího psa

Osobě, která je držitelem průkazu ZTP nebo průkazu ZTP/P a jeho průvodci, může být dále poskytnuta sleva ze vstupného na divadelní a filmová představení, koncerty a jiné kulturní a sportovní akce. K průkazům ZTP a ZTP/P je možné získat parkovací průkaz.

Dávky pro osoby se zdravotním postižením

Velmi okrajově se zde dotkneme ještě dávek pro OZP, které mohou rodiče dětí s autismem také za určitých podmínek čerpat. Řadíme mezi ně Příspěvek na mobilitu a Příspěvek na zvláštní pomůcku. Obě dávky se

rovněž vyřizují na kontaktním pracovišti Úřadu práce.

Příspěvek na mobilitu je dávka, na kterou mají nárok osoby starší 1 roku, které jsou pravidelně v kalendářním měsíci dopravovány (např. k lékaři) a splňují nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením ZTP nebo ZTP/P. Výše dávky činí 550 Kč měsíčně.

Příspěvek na zvláštní pomůcku je dávka, která má pomoci osobám se zdravotním postižením pořídit takovou pomůcku, která zlepší jejich možnosti pohybu a soběstačnosti (např. motorové vozidlo, vodící pes, schodišťová plošina, atd.). Samotná diagnóza autismu nenárokuje získání této sociální dávky, pouze pokud je k dané poruše přidružené ještě jiné těžké postižení (tělesné, sluchové nebo zrakové).

Co přinese novela zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením?

Poslanecká sněmovna 1. června 2021 schválila novelu zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením. Nárok na příspěvek na pořízení motorového vozidla by tak měl nově vzniknout i lidem se závažným funkčním dopadem poruch autistického spektra. Nově by nárok měly získat osoby s autismem, u nichž se i přes zavedenou léčbu vyskytují závažné projevy agrese, kvůli kterým např. nemohou využívat prostředky veřejné dopravy.

Změny obsažené v zákoně by měly platit od 1. ledna 2022. Novela nyní ještě čeká na podpis prezidenta republiky.